

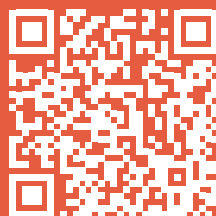

Folkekirkens
mellemkirkelige Råd

Hvad vil det sige at være luthersk?

Udgivet af Folkekirkens mellemkirkelige Råd
Peter Bangs Vej 5B
2000 Frederiksberg
Tlf.: 33 11 44 88
E-mail: interchurch@interchurch.dk

Formand for MKR Peter Lod-
berg om luthersk identitet

Introduktion

Folkekirken er en luthersk kirke. Men kan vi tale om at have en luthersk identitet? Som del af majoritetskirken i Danmark – folkekirken – tænker vi sjældent over, hvad det vil sige at være lutherske. Vi ser os selv som almindelige folkekirkemedlemmer, og man stiller sjældent spørgsmål til det almindelige. Derfor har mange af os måske aldrig tænkt over, hvad det lutherske er.

I folkekirken [bekendelsesskrifter](#) sammenfattes det lutherske som evangeliet om Guds tilgivelse og liv i troen på Jesus Kristus, fællesskabet i dåb, nadver og menighed, og engagement gennem kirkens diakoni, dvs. kirkens sociale arbejde. Udgangspunktet for at være luthersk kan derfor kaldes 'befrielse' – forstået som befrielse fra selv at skulle sikre sin tilgivelse. I det nye testaments tekster bliver befrielsen til i mødet med Jesus, hvor mennesker befries både fra sult og sygdom, fra synd og fra kulturelle hierarkier (Mattæusevangeliet kapitel 4, 23-25). Det er i mødet med Kristus gennem evangeliet, vi befries. Denne befrielse er startpunktet og forudsætningen for vores lutherske identitet.

På den måde har luthersk kristendom retning mod det fælles samfund: Vi er som lutheranere kaldet til at gøre godt mod den, der har brug for det – nemlig vores næste. Vi er sat ind i en sammenhæng med hinanden i samfundet og i kirken, i skaberværket og i sidste ende Gud. Vi er forskellige, men har brug for fællesskabet, og derfor skal vi sikre rummelighed. Fællesskabet udfordres ofte, ikke mindst i et samfund som præges af forskellige kulturer og religiøse traditioner.

Spørgsmål:

- Vær kreativ: Fortæl om en oplevelse, som har været befriende for dig. Hvad tænker du, befrielse betyder?
- På Luthers tid var kristne bange for at komme i helvede på grund af deres syndige handlinger. Der var brug for at befri mennesker fra frygt for at gå fortabt og fra at betale bod og aflad. Er der områder, hvor vi har brug for befrielse i dag, som fællesskab eller som individer?
- Kommer den lutherske tale om det befriede til udtryk i vores tradition eller gudstjeneste?

Har lutheranere en spiritualitet?

Måske har du hørt nogen sige: "Jeg er spirituel, men jeg er ikke religiøs". Det betyder ofte noget i retning af, at man ikke er særligt aktiv i en religiøs organisation, men interesserer sig for det åndelige. Interessen for det spirituelle lever med andre ord. Også mødet med andre kristne traditioner som pinsekirker eller ortodokse rejser spørgsmålet om, hvad en luthersk spiritualitet er.

Reformationstiden var en tumultarisk tid med store opdagelser og store politiske, sociale og kulturelle forandringer. Det gav grobund for alskens kristne forestillinger om de(n) sidste tid(er) og for nye kristne, åndelige bevægelser. Luther kritiserede disse åndelige strømninger og fremhævede, at kristen tro ikke handler om en anden eller 'finere' dimension af livet, det 'åndelige'. Han sagde: Kristne er vi i vores daglige liv med hinanden i samfundet og i verden.

Senere fremhævede vores egen Grundtvig den samme pointe om sammenhængen mellem menneskelivet og kristenlivet, hvor han talte om, at det at være sandt menneske er forudsætningen for at blive kristen. I et luthersk perspektiv er vores spiritualitet altså, hvordan de almindelige ord vi siger, de almindelige bønner vi beder og salmer vi synger, samtidigt kan være evangeliets sande tale til os.

Spørgsmål:

- Kan vi som lutheranere i dag tale om åndelige erfaringer og en luthersk spiritualitet på en meningsfuld måde?
- Kan vi tale om vores lokale kirke og menighedsliv som et sted for åndelig erfaring og spiritualitet? Eller søger vi andre steder hen for at få åndelige erfaringer?
- Kan vi lære af andre kristne traditioners spiritualitet?

Ånden i verden

Historisk har det været vigtig luthersk indsigt, at Helligånden ikke er nærmere det åndelige/spirituelle end det legemlige. Luther fremhævede, at det er dåben, nadveren og evangeliet, som gør Kristus nærværende for den enkelte og i menigheden. Men Helligånden er ikke begrænset til, hvad der sker inde i kirken. Helligånden er aktiv og nærværende i hele den skabte verden. Helligånden virker i vores hverdagsliv, i samfund og i kirke, hvor vi i taknemmelighed modtager Guds gaver og deler dem med hinanden. I et luthersk perspektiv er det kristelige, åndelige liv derfor det, som leves i fællesskab i det almindelige liv, som et liv i kirke og i samfund. Det vil sige: Det leves i vores almindelige og fælles verden, i vores historiske og sociale verden, som samtidigt er den verden, hvor Ånden findes og virker.

Spørgsmål:

- Er det rigtigt, at Ånden er til stede i hele den skabte verden og ikke bare i kirken?
- Hvis det er rigtigt, hvordan vil det så komme til udtryk i hverdagsliv og i samfundsliv?

Det fælles samfund i luthersk perspektiv

I vores lutherske tradition er der en lang og rig tradition for, at vores næstes behov bestemmer vores handlinger. Vi ser vores medmenneskers behov, og vi handler efter dem i næstekærlighed. At se sin næstes behov er let i lokalt perspektiv, men har også en international dimension. Diakoni er ofte meget håndgribelig og materiel: tørre sko, en varm dyne og et måltid mad. Samtidigt er diakoni mere end det materielle: De bibelske tekster giver en ramme med Jesu barmhjertighed, mod og handlinger i forhold til de syge, de sultne og de marginaliserede, hvor vi ser, at diakoni ikke blot er gerninger, men også udtryk for vores lutherske spiritualitet. Vi stoler på, at vores handling kan gøre en forskel, når vi i tro handler til bedste for vores medmennesker og det fælles.

Spørgsmål:

- Hvilken betydning lægger vi i den måde, som vi behandler de svageste på?
- Kan diakoni inkluderes mere aktivt i vores daglige liv med hinanden?
- Der tales meget om miljø, klima og ressourcer; hvad ville et luthersk perspektiv på dette spørgsmål fremhæve?

Hvad nu?

De spørgsmål, som I har diskuteret, er der mange andre lutheranere i verden, som også spørger sig selv om. Luthersk Verdensforbund har skrevet et studiedokument, "Now there are Varieties", der kan virke som en katalysator for disse spørgsmål. Vil I lære mere eller møde andre lutherske kirker? Skriv til os på interchurch@interchurch.dk og fortæl om de overvejelser, spørgsmålene har givet anledning til hos jer, så vil vi gerne hjælpe jer videre.

Læs *Now there are varieties*

